

Peabody Resim Kelime Testi 3.01-3.12 Yaş Aralığı İzmir Bölgesi Standardizasyonu Çalışması

Mustafa ÖZEKES*

Öz

Bu araştırma Peabody Resim Kelime Testi III (R)'nin İzmir bölgesine ait standardizasyonunu yapmak amacıyla gerçekleştirilmiştir. İzmir ili içinde Gaziemir, Buca, Bornova, Altındağ ilçelerinde ve Aliağa, Dikili, Torbalı çevre ilçelerinde yaşamakta olan 3,01-3.12 yaş arası 253 öğrencinin yer aldığı bu çalışmada Türkçe'ye çevrilen PRKT (R) hedef kelimeler(N= 204) deneklere bireysel olarak tek tek sunulmuştur. Öğrencilerin bildikleri hedef kelime sayısı her deneğe ait ham puan olarak değerlendirilmiştir. Daha hassas bir değerlendirme yapabilmek için her yaş grubu 3 er aylık 4 alt gruba ayrılmış ve analizler bu grupların ham puanları üzerinden yapılmıştır. Ham puanların kullanıldığı analizler sonucunda ham puanlar standart puanlara dönüştürülmüş ve ortalaması 100, standart sapma değer 10 olan norm tabloları elde edilmiştir. Oluşturulan üçer aylık standart norm tabloları araştırmamızın İzmir Bölgesi standardizasyon değerlerini oluşturmuştur.

Anahtar Kelimeler: Pea Body, standardizasyon, test.

* Yrd. Doç. Dr., Ege Üniversitesi Eğitim Fakültesi, mustafa.ozekes@ege.edu.tr

**Peabody Picture Vocabulary Test III (R) Standardization for
3.01-3.12 Ages in İzmir Region**

Abstract

This research project is done to standardize Peabody Picture Vocabulary Test III (R) in İzmir Region. The 253 children between 3,01-3,12 years old who live in İzmir and the towns near İzmir used as subjects. In this research 253 children are used as subjects. PPTV III (R) target words (N= 204) were translated to Turkish Language and given to the subjects individually. The number of target words which are known by subjects were used as raw scores of the subjects . In order to construct a more sensitive test, each age group divided to 4 sub groups which each has 3 mounts interval. The raw scores were used in statistical analyses. According to the analyses, raw scores converted to standard norm scores. Standard norm tables which have mean=100 and standard deviation= 10 were obtained. The standardized norm tables which have 3 mounts interval for each age group were used as our İzmir Region standardized norm values.

Key Words: Pea Body, standardization, test.

Giriş

Zeka nedir? Bu konuda günümüzde belirlenmiş kesin bir tanım yoktur. Belirgin bir tanım olmamasının yanı sıra yapılan tanımlamalarda da mutlaka eksik bir yan görülmektedir. Zekanın ne olduğuna ilişkin tartışmalar yıllarca yapılmış ve hala da yapılmaktadır. 1976'da Robinson ve Robinson zekayla ilgili birçok kuramı analiz etmişler ve bu kuramlarda yer alan bilgilere dayanarak zekanın en fazla kullanılan üç özelliğini saptamışlardır (Patton, Panna, Beirne-Smith, 1986).

1. Öğrenme kapasitesi: Kişinin verilen eğitimden yararlanabilme kapasitesi.
2. Öğrenilmiş bilginin toplamı: Kişinin kendi yetenekleri içinde öğrendiği tüm kavram ve bilgiler.
3. Çevrenin istemlerine uyabilme: Kişinin kendisini çevresine ve çevresinde görülen değişikliklere başarılı bir şekilde uyum gösterebilmesi becerisi.

Görüldüğü gibi bu özellikler oldukça genel özellikler olup zekanın ne olduğuna ilişkin açıklamayı yapamamaktadır. Buna karşın bireyler arasındaki farkların önemli olduğu İsa'dan önceki dönemlerden bu yana bilinmekte ve bu amaçla bireysel eleme sınavları yapılmaktaydı (Öner, 1997, sf. 26).

Testlerin temel amacı değişik koşullar altında bireylerin tepkilerini ölçmek veya bireyler arasındaki farklılıkları belirlemektir (Anastasi, 1972:3). 1890'da Vames McKeen Cattell ilk kez zeka testi (mental test) kavramını psikoloji literatüründe kullanmıştır (Anastasi, 1972:8). 1897'de Ebbinghaus aritmetik hesaplama, bellek uzamı ve cümle tamamlama testlerini okul çocuklarına uygulamış ve cümle tamamlama testinin okul başarısıyla ilişkili olduğunu göstermiştir. 1905'te Binet ve Simon ilk ölçeklerini ve 1908'de 3-13 yaş arası çocukların zeka yaşlarını ölçmeye yönelik ikinci ölçeklerini geliştirmişlerdir. 1916'da Amerika'da Stanford-Binet testi geliştirilmiştir. Stanford-Binet zeka testi zeka yaşı ile takvim yaşı arasında bir oranın kullanıldığı (IQ) ilk test olmuştur. 1939'da Wechsler yetişkinler için daha önce oluşturulan zeka testlerinin çocuklar için olduğunu ve bunların kullanılmasıyla yetişkinlerin değerlendirmesinin mümkün olmadığını ileri sürerek yetişkinler için bir zeka testi (WAIS) geliştirmiştir. Wechsler 1950'de Wechsler-Bellevue isimli testin kolay maddelerinin alınarak geliştirilen çocuklar için zeka testini (WISC) oluşturmuştur (Anastasi, 1972).

Normal gelişim gösteren çocukların ve yetişkinlerin zeka düzeylerinin ölçülmesinin yanı sıra engelli bireylerin zeka düzeylerinin ölçülmesi de önem kazanmıştır. Özellikle ağır düzeyde motor engeli olan bireylerin zihinsel beceri düzeylerinin belirlenmesi önem kazanmıştır. Leiter International Performance Scale ve Porteus labirent testleri serebral palsili çocuklarda, kişilerin baş sallayarak tepki vermesiyle yanıtlanabilecek testler olarak kullanılmışlardır (Anastasi, 1972:268). Özellikle belli bir hareket yeteneği gerektiren (örneğin WISC-R küp blok dizayn alt testleri gibi) testlerde hareket yeteneği kısıtlı (serebral palsy veya ortopedik engelli) bireyler başarılı olamamakta ve ölçümler hatalı veya eksik olmaktadır. Bu tür bir başka problem ise sözel tepki gerektiren maddelere konuşma engelli bireylerin tepki verememesidir. Bu tür problemlerin üstesinden gelmek ve engelli bireylerin de alabileceği zeka testleri geliştirmek zeka testi geliştirmek alanda ihtiyaç duyulan bir enstüman olmuştur (Anastasi, 1972).

Sosyal yaşam içinde bireylerle çalışılması sırasında onların zihinsel kapasitelerinin bilinmesinin önemli olduğu meslek gruplarında (psikologlar, psikiyatristler ve psikolojik danışmanlar gibi) ilgilenilen kişinin objektif değerlendirilmesi hem yardım hizmetinin sağlıklı yapılabilmesi, hem araştırma yapan araştırmacının objektif veri toplayabilmesi açısından oldukça önemlidir.

Engelli bireylere uygulayabilmeyi mümkün kılan ve uygulama kolaylığı nedeniyle tercih edilen testlerden bir tanesi PRKT (Peabody Resim Kelime Testi) dir. İşaret etmeye dayalı olarak geliştirilmiş ve en yaygın olarak kullanılan Peabody resim kelime testi iki farklı parçadan oluşmaktadır. 1- Uyarıcı hedef kelime, 2- Üzerinde dört resim bulunan test paketi. Uyarıcı kelime dört resimden biri ile açıklanmakta ve hedef kelimeyi belirtmektedir. Diğer üç resim ise doğru cevaptan emin olmayan bireyler için çekici birer alternatif teşkil ederek yanıltıcı uyaran görevi yapmaktadır.

İlk kez 1959'da Dunn ve Dunn tarafından geliştirilmiş, 1981'de revize edilmiş ve 1997'de Peabody Resim Kelime Testi III (PRKT-III). versiyonu güncelleştirilerek geliştirilmiştir. Her uyaran kelime için seçilen yanıltıcı şekiller uyarıcı konuya benzerliği ve uyarıcı kelimeyi tasvir eden resmin karşılığı temel alınarak belirlenmiştir. Yanıltıcı şekiller hedef kelimeye benzer söylenişte olan bir kelimenin tasvir edilmesi gibi deneği kandırmak amaçlı değildir. (Dunn ve Dunn, 1997).

Peabody resim kelime testinin uygulaması oldukça kolaydır ve yaklaşık 20-30 dakika (büyük yaş grubu çocuklar da düşünüldüğünde) sürmektedir. Hastane ortamlarında kişilerin psikolojik değerlendirmesi çoğunlukla zihinsel

fonksiyonların ölçülmesini de içermektedir. Hastane ortamında zamanın kısıtlı olması hızlı ve geçerli bir zeka testini gerekli kılmaktadır. PRKT çoğunlukla bu amaç için kullanılmaktadır. İlk üretilen PRKT temel olarak 2,5-18 yaş arası çocukların sözel zekalarını ölçmek için geliştirilmiş ve bu amaçla kullanılmıştır. Peabody Resim Kelime Testi III(R) (PRKT-R) ise Amerika'da yaşlılık dönemine (90+) kadar ölçümleme yapabilmek için geliştirilmiştir. PRKT geliştirilirken Dunn ve Dunn (1988, bkz. Dunn ve Dunn,1997. syf 1) aşağıdaki özelliklere dikkat etmişlerdir.

1. Bireysel uygulama
2. Siyah-beyaz net çizilmiş resimler
3. Geniş kullanım alanı
4. Zamana bağlı olmayan uygulama
5. Test edilen kişinin okuma bilmesinin gerekmemesi
6. Sözel veya yazılı tepki gerekmemesi
7. Norma dayalı yorumlama
8. Deneme maddelerinin başarıyı arttırması

Ayrıca test iki form dan oluşmuştur. Her iki form da aynı sonucu vermekte ve birbirini doğrulamak amacıyla kullanılmaktadır. Bu çalışmada testin A formu'nun standardizasyonu yapılmıştır.

PRKT'nin zeka puanları ile bir ilişkisi olup olmadığını araştırmak amacıyla birçok çalışma yapılmıştır. Alteper ve Handal'ın (1985) yaptıkları yetişkin deneklerin kullanıldığı çalışmada deneklerin Peabody puanları ile WAIS skorları arasında yüksek korelasyon bulunmuştur. Alt testler göz önüne alınarak yapılan analizlerde performans alt testlerinde korelasyon değerleri düşük bulunmuştur. Bu sonuç da PRKT'nin sözel zekayı ölçtüğü şeklinde yorumlanmıştır.

Carneval, owak, Frass, McConnell'ın 2000 yılında psikoloji bölümü birinci sınıf öğrencileriyle yaptıkları başka bir çalışmada WAIS ve PRKT arasında yüksek korelasyon olduğu bulunmuştur. Bell, Lassiter, Mattheus, Hutchinson'un (2001) WAIS III. kullanarak ortalama 22 yaşında 40 üniversite öğrencisi ile yaptıkları bir başka çalışmada her iki test arasında pozitif korelasyon bulunmuştur. PRKT puanları WAIS III'ün sözel bölümleriyle ilişkili görülürken, performans bölümüyle ilişkili bulunmamıştır.

Fiorentino ve Howe'un (2004) düşük gelir düzeyine sahip ve anaokuluna giden çocuklarla yaptıkları bir araştırmada sonuçlar PRKT'den yüksek puan almış

çocukların okul öğretmenleri tarafından okula daha hazır olarak değerlendirildiğini göstermiştir.

Ülkemizde 1974 yılında ilk uyarlaması yapılan (Katz, J., Önen, F., Demir, N., Uzlukaya, A., Uludağ, P., Bkz. Öner, 1997) Peabody resim kelime testi özellikle özel eğitim alanında uygulamada oldukça sık kullanılmaktadır. PRKT sözel tepki gerektirmeyen bir testtir. Bu nedenle çocuklar başarısızlık duygusu yaşamamaktadır. Okuma veya yazma becerisi gerektirmediği için okuma yazma bilmeyen kişilere de kolaylıkla uygulanabilmektedir. Ayrıca orta düzey görme problemi olan kişiler de bu testi rahatlıkla alabilmektedir. Uygulama açısından değerlendirildiğinde dil kazanımının oldukça önemli olduğu okul öncesi dönemde çocukların dilsel ve bilişsel gelişimlerinin bir göstergesi olarak oldukça önem taşımaktadır. Ancak yurtdışında PRKT-III (R) 'nin çıkmış olması ve Türkiye'de hala 1974 de uyarlaması yapılan formun kullanılıyor olması,(Taner, Başal, 2005., Yıldırım Doğru, Bek, Konuk Er, Demiray, 2010., Erbay, Öztürk Samur, 2010) yeni bir güncellenmenin yararlı olacağını düşündürmektedir. Ayrıca bu testin güncellenmesi ana dili Türkçe olan kişilerin zihinsel becerilerinin üst veya alt düzeyde olduğuna ilişkin ipuçları verebilmesi açısından oldukça yararlı olacaktır. Bu test sayesinde dil gelişiminde problem yaşayan çocukların belirlenebilmesi de daha kolay olacaktır. Kişisel uygulamalar sırasında elde edilen bulgular bu testin eski versiyonunun günümüz standartlarından oldukça farklı olduğunu göstermektedir.

1974 yılında yapılan uyarlama tarihinden günümüze kadar oldukça uzun bir sürenin geçmiş olması, bu alanda yeniden geliştirilen bir testin varlığı, değişen toplum yapısıyla birlikte özel eğitime daha fazla önem verilmesi bu tür bir testin güncellenmesinin yararlı olacağını göstermektedir. Güncel olarak hem ülkemizde (eski formu), hem Amerikada kullanılıyor olması bu testin Türkçe ye kazandırılmasının anlamlı olacağını düşündürmüştür. Bu nedenle özellikle özel eğitim alanında ve okul öncesi çocukların dil gelişimlerinin takip edilebilmesi için bu tür bir testin alan yazına katılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür.

Yöntem

Denekler

Peabody Resim Kelime Testi - (R) (PRKT-R) İzmir bölgesi standardizasyon çalışmasını gerçekleştirebilmek için İzmir iline bağlı değişik yerleşim bölgelerinden denekler kullanılmıştır. Denekler İzmir içindeki Bornova, Altındağ, Buca, Gazimur ilçeleri ile İzmir iline bağlı Torbalı, Aliağa, Dikili

ilçelerindeki özel anaokullarına devam etmekte olan üç yaş bir ay (3.01) ve üç yaş on iki ay (3.12) arası yaşlardaki öğrencilerden seçkisiz olarak seçilmiştir. Üç yaş grubu denekler 3.01-3.12 yaş arası denek grubundan oluşmuş ve 253 denek kullanılmıştır. (Tablo 1).

Tablo 1 . PRKT III-R Örneklem demografik dağılımı.

Deneklerin Yaşları	N (Erkek)	N (Kız)	∑ N (Toplam)
3.01 – 3.12	139	114	253

Materyal

Araştırmamızda Peabody resim kelime testi PRKT III-R ye ait olan iki test formundan A formu standardizasyon için kullanılmıştır. PRKT III -R deneklerden göstermesi istenilen 204 hedef kelimeyi içeren bir değerlendirme formundan oluşmaktadır. İngilizce formunda yer alan hedef kelimelerin Türkçe karşılıklarını belirleyebilmek için Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesinde görevli iyi derecede İngilizce bilen üç öğretim üyesine listeler verilmiş ve Türkçe'ye çevirmeleri istenmiştir. Benzer ve farklı kelimeler belirlendikten sonra oluşturulan Türkçe kelime listesi İngilizce aslı ile birlikte Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde bir öğretim üyesi yargıya verilmiş ve Türkçe karşılıklarının uygunluğunu değerlendirmesi istenmiştir. Bu değerlendirme sonucunda toplam 204 hedef kelime araştırmada gösterilmesi istenen hedef şekillerin Türkçe karşılıklarını oluşturmuştur. Testin geçerliliğini test edebilmek için kapsam geçerliliği (content validity) yapılmıştır. Kapsam geçerliliği test maddelerinin testin ölçmek istediği alanı temsil edip etmediği ile ilgili bir geçerlilik türüdür. Amerika'da geliştirilen Peabody Resim Kelime Testi III(R) (PRKT III-R) standart Amerikan İngilizcesinde kullanılan kelimelerin kullanım sıklıkları göz önüne alınarak önemli yaşamsal becerilerle ilgili olan ve özel bilgi gerektirmeyen kelimelerden seçilmiştir. Bu çalışmanın amacı orijinal metnin İzmir Bölgesi standardizasyonu yapmak olduğu için; Amerika'da kullanılan kelimelerin Türkçe deki karşılıkları temel alındığından, testin kapsam geçerliliğinin olduğu düşünülmüştür.

İşlem

Uygulayıcıların Eğitimi. Test uygulayan kişiler Ege Üniversitesi Eğitim Bilimleri Bölümü Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık anabilim dalı 4. sınıf öğrencilerinden seçilmiş ve uygulayıcılara test verme tekniği ve uygulamaya ilişkin bir günlük eğitim verilmiştir.

Testin Uygulanması. PRKT III - R her sayfasında dört farklı şekil bulunan ve istenilen hedef kelimeyi en iyi temsil eden tek bir şeklin gösterilmesi (işaret edilmesi) yöntemi ile uygulanan bir testtir. Öğrenciler buldukları okullarda başkaları tarafından rahatsız edilmeyecekleri bir ortamda tek tek test edilmişlerdir. Asıl teste başlamadan önce deneklerin kendilerinden ne istendiğini daha iyi anlayabilmeleri için üzerinde dört farklı şekil bulunan ve asıl test materyaline benzeyen üç farklı hedefi içeren üç sayfalık bir alıştırmaya testi yapılmış ve deneklerin kendilerinden ne istendiğini anladıklarından emin olunduktan sonra asıl test materyali uygulanmıştır. Bu kelimeler öğrencinin istenilen tepkiyi gösterebilmesini öğretme niteliğinde olduğu için test veren kişi istenilen tepkinin ortaya çıkmasını sağlamak için kendi istediği biçimde deneye yönlendirmiştir. Yardım almaksızın arka arkaya iki kez doğru tepki veren deneklerin testin diğer kısmını almasına izin verilmiştir. İstenilen tepkiyi veremeyen veya testi almak istemeyen öğrenciler araştırmaya alınmamıştır.

Testin uygulanması sırasında öğrencilerin yapabildiği ölçüde resme tepki vermesi beklenmiştir. Testin uygulanma aşamasında öğrencilere “parmağınla göster, bana ... göster, hangisi ... , ... nerede, ... bul” gibi öğrencinin hedef kelimeyi tanımlayan resmi göstermesini sağlayan uyaranlar dışında sözel uyaran kullanılmamıştır. Öğrencilerin teste devam etmelerini sağlamak için “güzel, aferin, bravo, çok iyi” gibi motivasyon artırıcı kelimeler kullanılmış, ve bu uygulama yanlış verilen tepkilerde de devam etmiştir. Öğrenciler ilk 10 sunumdan sonra sunulan her hedef kelimedenden son 10 sunumda sekiz hedef kelimeyi yanlış gösterinceye kadar test devam ettirilmiş ve sorulan 10 son kelimedede sekiz yanlış tepkide buldukları koşulda teste son verilmiştir. Testin son verildiği madde numarası tavan değeri olarak isimlendirilmiştir.

Puanlama ve Değerlendirme. Öğrencilerin en son ulaştıkları kelime sayısı tavan değeri olarak kabul edilmiş ve bu değerden öğrencilerin yanlış tepkide buldukları kelime sayısı tavan değerden çıkarılarak deneyeğin doğru tepki gösterdiği kelime sayısı bulunmuş ve bu değer standardizasyonda kullanılacak öğrenci puanını oluşturmuştur.

Uygulama Süresi. Test sırasında testi alan kişinin acele etmemesine ve seçeceği resim için yeterli bir seçim zamanı bırakılmasına dikkat edilmiştir. Genel olarak hedef kelime sorulduktan 15 saniye geçmişse test veren kişi seçimin yapılması için test alan kişiyi teşvik etmiştir. Uygulama ortalama 15-20 dakika sürmüştür.

Test Ortamı. Testler öğrencilerin buldukları okullarda diğer öğrenciler tarafından rahatsız edilmeyecekleri bir ortamda uygulanmıştır. Ortamın

aydınlanma düzeyinin resimleri net görebilecek seviyede olmasına dikkat edilmiştir.

Takvim Yaşının Hesaplanması. Öğrencilerin takvim yaşını hesaplanması için testin yapıldığı yıl, ay ve günden deneğin doğduğu yıl, ay ve gün çıkarılmış ve sonuçlar araştırma analizinde kullanılmıştır. öğrencinin içinde bulunduğu gün öğrencinin ay yaşı olarak değerlendirilmiştir. Örneğin öğrenci 3 yaş, 10 ay, 8 günlük bir takvim yaşına sahip ise analizler sırasında bu öğrencinin verisi 3 yaş 11 aylık olarak değerlendirilmiştir.

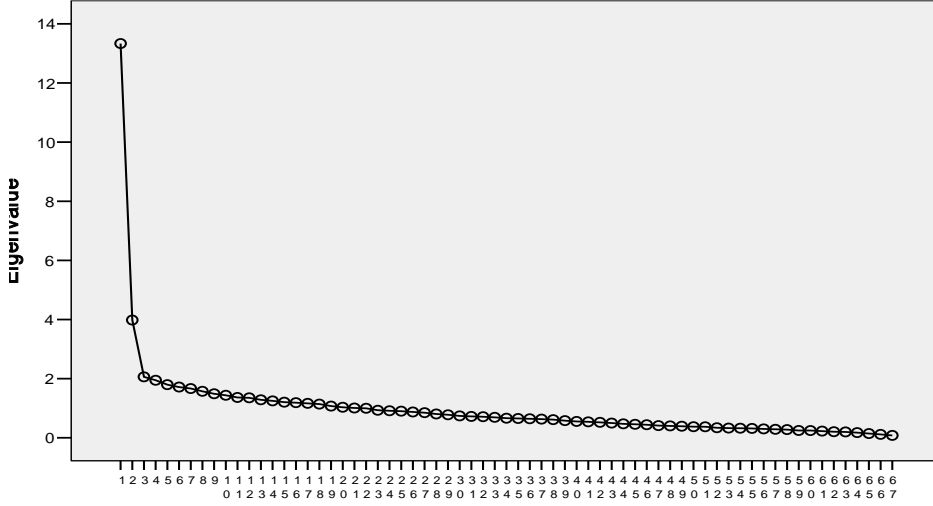
Ölçeğin Güvenirliğinin ve normlarının hesaplanması. Ölçeğin güvenilirlik düzeyini hesaplamak için *KR-20* güvenilirlik katsayısı hesaplanmış ve *KR-20* = 0.93 olarak bulunmuştur. Testin ölçtüğü yapı hakkında daha fazla bilgi edinebilmek amacı ile veriler üzerinden temel bileşenler analizi yapılarak ölçeğin homojen bir yapıya sahip olup olmadığı anlaşılmaya çalışılmıştır. Temel bileşenler analizi sonucunda ölçeğin, açıkladığı varyans yüzdesi 5'in üzerinde olan iki boyuta sahip olduğu görülmüştür (Tablo II). Diğer taraftan birinci boyuta ait öz değer 13.334 iken ikinci boyuta ait öz değer 3.983 olduğundan, bu düşüş ölçeğin tek boyutlu olduğunun bir göstergesi olarak kabul edilmiştir. Birinci boyut tek başına değişkenliğin %20 sini açıklamaktadır (Tablo III). Temel bileşenler analizi sonuçlarına göre ölçekteki maddelerin homojen bir yapıyı ölçtüklerini iddia etmek mümkün görünmektedir. Yapı geçerliliğine dair bir diğer kanıt olarak cinsiyetler arası fark olup olmadığı incelenmiştir. *T* testi analizi ile ölçeğin toplam puanları arasında cinsiyetler açısından anlamlı bir fark olup olmadığı kontrol edilmiş ve $t = -0,815$ $P = 0,41$ olduğundan anlamlı bir fark olmadığı gözlenmiştir. Bu veri ölçeğin her iki cinsiyet içinde kullanılabileceğini göstermektedir.

Elde edilen bulgulara dayalı olarak Peabody Resim Kelime Testinin Türkçe uyarlamasının geçerli ve güvenilir olduğunu söylemek mümkündür.

Tablo 2 . Temel bileşenler analizi tablosu.

Bileşenler	Özdeğerler			Tahminlenen Kare Toplamları Yüklü		
	Toplam	Varyans %	Toplamli varyans %	Toplam	Varyans %	Toplamli Varyans %
1	13.334	19.901	19.901	13.334	19.901	19.901
2	3.983	5.945	25.846	3.983	5.945	25.846
3	2.061	3.076	28.922	2.061	3.076	28.922
4	1.947	2.905	31.828	1.947	2.905	31.828

Şekil 1. Temel bileşenler grafiği.

Tablo 4. Örneklemin cinsiyete göre ölçek puanları.

Cinsiyet	N	Ortalama	Standart Sapma
Erkek	139	26.8633	11.44058
Kız	114	28.0614	11.87791

Testin sınırlılıkları. Standardizasyonu yapılan PRKT III (R) A formu öğrenci örneklemini 3-4 yaş gruplarında anaokullarından elde edilmiştir. Okul öncesi eğitimin yaygın olmadığı ülkemizde anaokuluna gidebilecek çocukların belli bir ücret verebilecek düzeydeki ailelerin çocukları olması, örneklemin genel olarak orta sosyo-ekonomik grubu temsil ettiği düşüncesini vermektedir. Veri toplama çalışmaları sırasında çocukların ailelerinin ekonomik düzeylerini öğrenmek istediğimizde etik kurallar gereği kurumların bu bilgiyi vermemesi veya net bilgileri olmaması nedeniyle bu bilgiyi analizlerimizde kullanmak mümkün olamamıştır.

Bulgular

3 Yaş Bulguları

Standardizasyon çalışmamızda 3 yaş grubunda 253 öğrenci kullanılmıştır (Tablo 5). Bu yaş grubunda da öğrenciler 3,01 -3,03 , 3,04 - 3,06 , 3,07 - 3,09 ,

3,10 - 3,12 yaş gruplarına ayrılarak analizler bu yaş grupları verilerine göre yapılmıştır.

Tablo 5. Üç yaş öğrencilerin yaş grupları ve cinsiyete göre dağılımı.

Yaş Grupları	Erkek	Kız	Toplam
3,01 - 3,03	40	27	67
3,04 - 3,06	24	22	46
3,07 - 3,09	29	31	60
3,10 - 3,12	46	34	80
	139	114	253

Üçer aylık yaş gruplarına ayrılarak yapılan standardizasyon çalışmasında kullanılan hedef kelimelerin Cranbah alfa değeri ($\alpha = .934$) olarak bulunmuştur. SPSS 13.0 kullanılarak yapılan analiz sonuçlarına göre deneklerin yaş gruplarına göre başarı düzeyleri (Tablo 6) yaş ilerledikçe öğrencilerin bildiği hedef kelime sayısının arttığını göstermiştir.

Tablo 6. Üç yaş grubunun başarı düzeyleri.

Yaş Grupları	N	\bar{X}	SS
3,01 - 3,03	67	23,537	12,166
3,04 - 3,06	46	26,978	12,228
3,07 - 3,09	60	30,333	11,203
3,10 - 3,12	80	30,500	13,623

Bu artışın anlamlılığını test etmek için yapılan tek yönlü ANOVA analizi (Tablo 7) grupların birbirinde $\alpha = .01$ düzeyinde anlamlı olarak farklılaştığını göstermiştir.

Tablo 7. Üç yaş grupları başarı düzeyleri ANOVA analizi.

	Kareler Toplamı	df	ms	F	P
Gruplar Arası	2208,889	3	736,296	4,754	.003
Gruplar İçi	38564,968	249	154,879		
Toplam	40773,858	252			

Bu aşamadan sonra üç yaş gruplarına verilen hedef kelimelerin bilinme sıklığı hesaplanarak kelimelerin en iyi bilinen kelimedenden en az bilinen kelimeye doğru bir sıralaması yapılmıştır. Öğrenci gruplarının farklılaşmasının daha net görülmesi açısından bu sıralama 6 aylık gruplar yapılarak verilmiştir (EK. 1). Standardizasyon değerlerini bulabilmek için öğrencilerin her yaş grubu için

bireysel puanlar ortalaması 100, standart sapması 10 olan standart puanlar şekline hesaplanarak çevrilmiştir. (EK. 2) Bu değerler üç yaş gruplarının İzmir bölgesi standart puanları olarak belirlenmiştir.

Tartışma

Bu çalışmada Peabody resim kelime Testi III (R) versiyonunun A formu'nun ülkemizde ilk kez İzmir Bölgesine ait bir standardizasyonunun yapılması amaçlanmıştır.

Bu amaçla İzmir ili içinde Buca, Bornova, Altındağ, Gaziemir ilçelerinde yaşayan denekler ile İzmir şehir merkezi dışında İzmir'e bağlı Aliağa, Dikili, Torbalı ilçelerinde yaşayan öğrenciler kullanılmıştır. İzmir'in metropol bir il olması nedeniyle seçilen bu yerleşim yerlerinin İzmir bölgesini temsil etmediği düşünülebilir. Fakat genel olarak yerleşim yerlerinin yakın (Altındağ, Buca, Bornova) ve İzmir'i çevreleyen merkez ilçeler olduğu ve genellikle orta sosyo-ekonomik sınıftan çalışan kişilerin oturduğu ilçeler olduğu görülecektir. Aynı şekilde Aliağa, Dikili, Torbalı ilçelerinin de genel olarak Çeşme gibi turistik ve yazlıkları olan belli bir gelir düzeyindeki kişilerin yaşadığı yerler değil, çalışan kesimin yoğunlukta olduğu orta sınıfın hakim görüldüğü ilçeler olduğu görülecektir. Çevre ilçelerin İzmir'i saran ilçeler olması da nüfus özellikleri açısından heterojen bir yapının oluşmasını sağlamıştır ki bu istenilen bir durumdur.

Üç yaş grubundan 253 öğrencinin kullanılmış olması örneklemin az temsiline düşündürse de böylesi yöresel bir çalışma için yeterli düzeyde olduğu şeklinde değerlendirilebilir. Bu test kullanılarak yapılacak yeni çalışmalar yeni norm tablolarının oluşturulmasında kullanılabilir. Araştırmamızda standart normlar oluşturulurken orijinal çalışmada olduğu gibi aylara göre bir norm oluşturulmamış bunun yerine üçer aylık normlar oluşturulmuştur. İlk bakışta eksiklik gibi görünse de araştırma normlarının güvenilirliği açısından yaş periyotlarının üçer aylık olması bulguları daha sağlıklı değerlendirmeyi mümkün kılmaktadır.

Araştırma bulgularının bütününe bakıldığında artan yaş ile birlikte deneklerin anladıkları kelime sayısında bir artış olduğu görülmektedir ki bu veri orijinal test ile aynı doğrultuda çalışmasının bir göstergesi olarak değerlendirilmiştir. Bu anlamda standardizasyonu yapılan PRKT III (R)'nin yaş gruplarına göre bir kişinin dil anlama becerisini ölçebileceğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Cinsiyetler arası fark bulunamamış olması Yıldırım Ve diğer.(2010) bulgularıyla da uygunluk göstermektedir.

Araştırmamızın eksik görülen bir yönü olarak ülkemizde kullanılan zeka testlerinin sözel bölümleri ile PRKT III (R) arasında bir korelasyon olup olmadığının ölçülmemiş olması düşünülebilir. Bu çalışmayı takip edecek yeni çalışmalar bu tür korelatif ilişkileri de inceleyebilir. Ferreira, Cusin ve Dionasia'nın 2012'de yaptığı çalışmada 36 ay ile 71 ay arasındaki normal ve Down's sendromlu çocuklarla PRKT III (R) kullanılarak yapılan çalışmada zihinsel yaşları (zeka düzeyleri) aynı bile olsa Down's sendromlu çocukların alıcı dil düzeylerinin normal çocuklardan anlamlı düzeyde düşük olduğu bulunmuştur. Bu bulgu ülkemizdeki zeka testleri ile PRKT nin birlikte kullanıldığı çalışmaları gerekli kılmaktadır.

Araştırmada kullanılan öğrencilerin ailelerine ilişkin demografik bilgilerin (özellikle gelir düzeyi ile ilgili olan) araştırma verilerinin toplandığı okullar tarafından bilinmemesi veya verilmemesi bu bilgilerin araştırma verilerinin daha ayrıntılı analizlerle incelenmesine izin vermemiştir. Taner ve Başal'ın (2005) yaptığı çalışmada Özellikle orta ve üst sosyo ekonomik düzeydeki öğrencilerin dil gelişimlerinin alt sosyo ekonomik düzeydeki öğrencilere göre daha iyi olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilere ulaşma kolaylığı açısından özel ana okullarındaki öğrencilerin kullanılıp evlerinde yaşayan çocuklarla çalışılmamış olması sosyo-ekonomik düzeyin alıcı dil yaşını etkileyip etkilemediği sorusunu incelememize olanak sağlamamıştır. Taner ve Başal'ın (2005) yaptıkları çalışmada okul öncesi eğitimi alan öğrencilerin ilkökul birinci sınıfta dil becerilerinin eğitim almayanlara göre daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bu bulguya dayanarak okul öncesi kurumlara gitmeyen öğrencilerin olduğu bir örneklem grubu ile de çalışılması anlamlı görülmektedir. Taner ve Başal'ın çalışmasında 1972 formunun kullanılmış olması bu tür bir sonuca neden olmuş olabilir.

Sonuç olarak İzmir Bölgesi standardizasyonu yapılan Peabody Resim Kelime Testi'nin en azından orta sosyo-ekonomik düzey 3,01-3,12 yaş arası çocuklarda alıcı dil yaş düzeylerini saptayabilmek adına rahatlıkla kullanılabileceğini söyleyebiliriz.

Kaynakça

- Alteper, P., Handal, P. J. (1485). A factor analytic investigation of the use of the PPVT-R as a measure of general achievement. *Journal of Clinical Psychology*, 41 (4), 540-543.
- Anastasi, A. (1972). *Psychological Testing* (3. Baskı). The Macmillan Company: USA.
- Bell, N. L., Lassiter, K. R., Matthews, T. D., Hutchinson, M. B. (2001). Comparison of the peabody Picture vocabulary test-third edition and Wechsler Adult Intelligence Scale-Third Edition with University Students. *Journal of Clinical Psychology*, 57 (3), 417-422.
- Carneval, H. , Nowak, S, J., Frass, A, C. , McConnell, M, A. (2000) Saving time: Using the peabody Picture vocabulary test III. as a screening test of intelligence with undergraduates. *Collage Student Journal*, 34 (2), 281-283.
- Dunn, L. M., Dunn, L. M. (1997) PPVT-III *Peabody Picture Vocabulary Test* (3. Baskı). Form III A. American Guidance Service , Inc.: USA.
- Dunn, L. M., Dunn, L. M. (1997a) *Examiner's Manual for the PPVT-III Peabody Picture Vocabulary Test* (3. Baskı). Form III A and form III B. American Guidance Service, Inc.: USA.
- Dunn, L. M., Dunn, L. M. (1997b) *Norms Booklet for the PPVT-III Peabody Picture Vocabulary Test* (3. Baskı). Form III A and form III B. American Guidance Service, Inc.: USA.
- Erbay, F., Öztürk Samur, A. (2010) Anne ve babaların çocuk kitapları hakkındaki genel görüşleri ile çocukların alıcı dil gelişimi düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, (5/4), 1063-1073.
- Ferreira, A. T., Cusin , Dionasia (2012). Comparaddoo do lexico de criandas com sendrome de down e com desenvolvimento topico de mesma idade mental.<http://connection.ebscohost.com/tag/PEABODY%2BPicture%2BVocabulary%2BTest> Adresinden 21.05.2013 tarihinde alındı.
- Fiorentino, L. , Howe, N. (2004). Language Compotence, narrahive ability and school readiness in low income preschool children. *Canadian Journal of Behavioural Science*, 36 (4) 280-294.
- Öner, N. (1997). *Türkiye'de kullanılan psikolojik testler. Bir başvuru kaynağı*. Boğaziçi Üniversitesi Yayınları: İstanbul.
- Patton, U. R. , Poyne, J. S. , Beirne-Smith, M. (1986). *Mental retardation* (2. Baskı) Charles, E , Merrill Publishing Company, A Bell and Howell Company: Ohio.
- Taner, M., Başal, H. A. (2005). Farklı Sosyoekonomik Düzeylerde Okulöncesi Eğitimi

Alan ve Almayan İlköğretim Birinci Sınıf Öđrencilerinin Dil Gelişimlerinin Cinsiyete Göre Karşılaştırılması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakóltesi Dergisi*, 18 (2), 395-420.

Yıldırım Doğru S.S., Bek, H., Konuk Er, R., Demiray, P. (2010). Engelli ve normal gelişim gösteren okul öncesi çocukların sözcük dağarcığı düzeylerinin belirlenmesi.

Tubav Bilim Dergisi, 3 (4), 335-341.

Ekler

EK. 1

ÜÇ YAŞ GRUBU KELİMELERİ YÜZDELİK DAĞILIMLARI

KelimeSırası	Kelime	3.01-3.06ay	3.07-3.12ay	Kelime Sırası	Kelime	3.01-3.06ay	3.07-3.12ay
1	Otobüs	98.2	100.0	35	Astronot	35.4	36.4
2	El	92.0	95.0	36	Ambalaj	35.4	34.3
3	Anahtar	92.0	90.0	37	Ok	25.7	52.9
4	Tırmanma	88.5	96.4	38	Arp	30.1	27.9
5	Lamba	86.7	92.9	39	Egzersiz	27.4	35.0
6	İçme	84.1	92.1	40	Kale	23.0	35.0
7	Okuma	80.5	89.3	41	Kaktüs	21.2	36.4
8	Helikopter	77.9	86.4	42	Paraşüt	17.7	33.6
9	Boyama	79.6	72.1	43	Yuva	17.7	32.1
10	Davul	73.5	90.0	44	Giden	16.8	29.3
11	Sinek	73.5	76.4	45	Pençe	14.5	27.1
12	Dolap	69.9	77.9	46	Çiftlik	17.7	25.7
13	Kazma	62.8	77.1	47	Dikdörtgen	16.8	25.7
14	Çöp	63.7	73.6	48	Rakun	8.0	22.1
15	İnek	61.9	70.0	49	Yazma	12.4	14.3
16	Koklama	61.1	66.4	50	Zarf	14.2	17.1
17	Boş	57.5	73.6	51	Karavan	13.3	15.0
18	Sıçrama	55.9	62.9	52	Delme	11.5	18.6
19	Penguen	53.1	71.4	53	Teslim Etme	10.6	19.3
20	Tüy	51.3	51.4	54	Grup	9.7	12.1
21	Kaza	47.8	47.1	55	Dalma	9.4	11.4
22	Kesme	46.0	54.3	56	Yangın Musluğu	7.1	14.3
23	Omuz	44.2	46.4	57	Jonglör	5.3	12.9
24	Çit	43.4	50.0	58	Ödüllendirme	5.3	10.0
25	Kirpi	42.5	60.0	59	Hedef	-	10.7
26	Kare	41.6	57.9	60	Kürk	-	8.6
27	Soyma	40.7	59.3	61	Çerçeve	-	7.1
28	Ölçme	41.6	44.3	62	Vazo	-	7.1
29	Diz	39.8	47.1	63	Korkmuş	-	7.1
30	Dirsek	38.9	42.1	64	Burun Deliği	-	6.4
31	Süslenmiş	36.3	58.0	65	Hesap makin	-	6.4
32	Fıskiye	35.4	48.3	66	Sızdıran	-	6.4
33	Kafes	31.0	52.1	67	Bataklık	-	5.7
34	Yırtma	36.3	38.6	68	Sinyal	-	5.0

EK. 2
3 YAŞ GRUPLARI STANDART PUANLARI

3.01 - 3.03		3.04 - 3.06		3.07 - 3.09		3.10 - 3.12	
Ham Puan	Standart Puan	Ham Puan	Standart Puan	Ham Puan	Standart Puan	Ham Puan	Standart Puan
6	85						
7	86		83				
8	87		84				
9	88		85		81		
10	89		-		-		85
11	89		86		82		-
12	90		87		83		-
13	91		88		84		87
14	92		89		85		88
15	-		90		86		88
16	93		91		87		89
17	94		92		88		-
18	95		88		-		90
19	89		-		89		91
20	96		93		90		92
21	97		95		91		93
22	98		96		92		94
23	99		97		93		94
24	100		97		94		95
25	101		98		95		96
26	102		99		96		96
27	102		100		97		97
28	103		100		98		98
29	104		101		99		98
30	105		102		100		99
31	-		103		100		100
32	-		104		101		101
33	-		-		102		101
34	108		105		103		102
35	109		106		104		103
36	110		107		105		104
37	111		108		106		104
38	-		109		107		105
39	112		109		107		-

Ham Puan	Standart Puan	Ham Puan	Standart Puan	Ham Puan	Standart Puan	Ham Puan	Standart Puan
40	113		110		108		106
41	114		111		109		107
42	115		112		110		108
43	-		113		111		-
44	-		114		112		109
45	117		115		-		110
46	-		-		-		111
47	-		-		-		112
48	-		-		115		112
49	-		-		-		113
50	-		-		-		114
51	-		-		-		115
52	-		-		-		-
53	124		-		-		-
54	-		-		-		-
55	-		-		-		117
	-	56	124		-		118
			-	57	-		119
				58	124		120
				59	-		121
				60	-		-
				61	-		-
				62	-		-
				63	-		-
				64	-		-
				65	-		125
				66	-		-
				67	132		-